

HUMANITIES

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.3.8>

PODGATUNKI WSPÓŁCZESNEJ PROZY NIEMIECKIEJ I ANGIELSKIEJ

Inessa Anikina

kandydat nauk filologicznych,

docent Katedry Języków Słowiańskich i Literatury Zagranicznej

Humańskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego imienia Pawła Tyuczyny (Humań, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0003-2760-8422

aiv_777@ukr.net

Tetiana Melnyk

kandydat nauk filologicznych,

docent Katedry Komunikacji Międzykulturowej, Literatury Światowej i Tłumaczeń Winnickiego

Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego imienia Mychajła Kociubynskiego

ORCID ID: 0000-0002-2258-7389

kafrmsl@gmail.com

Adnotacja. W artykule podjęto próbę sklasyfikowania podgatunków współczesnej prozy niemieckiej i angielskiej oraz podano ich charakterystykę. Należy zauważyć, że współczesne gatunki literackie są kontaminacją tradycyjnych gatunków i podgatunków. W artykule, oprócz ogólnych metod badawczych, zastosowano metodę analizy komparatywnej specyfiki gatunku prozy niemieckiej i angielskiej. Analiza porównawcza współczesnych podgatunków prozy niemieckiej i angielskiej wykazała, że są one identyczne, przy czym większość podgatunków w literaturze niemieckiej jest określana terminami angielskimi. Autorzy artykułu stwierdzili, że różnorodność współczesnych podgatunków literackich stała się problemem dla czytelników z powodu niezgodności oznaczenia gatunku i treści dzieła. Udowodniono, że charakterystyczną cechą procesu literackiego jest niestabilność gatunkowa, kryzys tradycyjnych wyobrażeń i transformacja prawie wszystkich modeli gatunkowych.

Słowa kluczowe: gatunek hybrydowy, gatunek, kontaminacja gatunkowa, formaty literackie, podgatunek, proza współczesna.

SUBGENRES OF CONTEMPORARY GERMAN AND ENGLISH PROSE

Inessa Anikina

PhD in Philology,

Associate Professor at the Department of Slavic Languages and and World Literature

Pavlo Tyuchyna Uman State Pedagogical University (Uman, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0003-2760-8422

aiv_777@ukr.net

Tetiana Melnyk

PhD in Philology,

Associate Professor at the Department of Intercultural Communication, World Literature and Translation

Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskiyi State Pedagogical University (Vinnytsia, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-2258-7389

kafrmsl@gmail.com

Abstract. The article attempts to classify the subgenres of contemporary German and English prose and provides their characteristics. It is noted that modern literary genres are a contamination of traditional genres and subgenres. In addition to general scientific research methods, the article uses the method of comparative analysis of the genre specificity of German and English prose. A comparative analysis of the modern subgenres of German and English prose has shown that they are identical, with most subgenres in German literature denoted by English terms. The authors of the article have established that the diversity of modern literary subgenres has become a problem for readers due to the discrepancy between the genre designation and the content of the work. It is proved that a characteristic feature of the literary process is genre instability, the crisis of traditional ideas and the transformation of almost all genre models.

Key words: hybrid genre, genre, genre contamination, literary formats, subgenre, contemporary prose.

СУБЖАНРИ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ ПРОЗИ

Інесса Анікіна

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (Умань, Україна)

ORCID ID: 0000-0003-2760-8422

aiv_777@ukr.net

Тетяна Мельник

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри міжкультурної комунікації, світової літератури та перекладу

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

(Вінниця, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-2258-7389

kafrmsl@gmail.com

Анотація. У статті зроблено спробу класифікувати субжанри сучасної німецької та англійської прози та надати їм характеристику. Зазначено, що сучасні літературні жанри – це контамінація традиційних жанрів та субжанрів. У статті, окрім загальнонаукових методів дослідження, застосовано метод компаративного аналізу жанрової специфіки німецької та англійської прози. Порівняльний аналіз сучасних субжанрів німецької та англійської прози засвідчив, що вони є ідентичними, при цьому більшість субжанрів в німецькій літературі позначаються англійськими термінами. Авторами статті встановлено, що розмаїття сучасних літературних субжанрів стали проблемою для читачів через невідповідність позначення жанру та змісту твору. Доведено, що характерною особливістю літературного процесу є жанрова нестабільність, криза традиційних уявлень та трансформація майже усіх жанрових моделей.

Ключові слова: гібридний жанр, жанр, жанрова контамінація, літературні формати, субжанр, сучасна проза.

Вступ. Сьогодні складно знайти художній прозовий твір, який би цілком укладався у форму роману, поеми чи повісті. Неоднозначність трактувань літературних жанрів пов'язана з творчими пошуками письменників. Традиційно до літературних жанрів відносять епос, лірику і драму. Більш дрібні характеристики (детективний роман, документальна повість, хоррор, технотрилер) називаються субжанрами або літературними форматами. Зрозуміло, абсолютної норми у слововживанні немає, оскільки письменники не зобов'язані прагнути родової, жанрової та субжанрової чистоти своїх творів. У літературі слово «жанр» є універсальним. Його застосовують до усталених різновидів літературних творів і на рівні максимального узагальнення (коли всю літературу ділять на три жанри), і для найдетальнішої конкретизації. Іншими словами, літературний жанр – це і рід, і вид. Авторі творів додають клопоту класифікаторам, як-от відомий випадок, коли Микола Гоголь визначив «Мертві душі» як «поему». З огляду на це, визначення та виокремлення жанрів та субжанрів потрапляє у коло завдань, які прагнуть розв'язати як вітчизняні, так і зарубіжні фахівці у галузі літератури.

Жанровий критерій в літературі досліджено у роботах таких вітчизняних дослідників, як С. Філоненко (2015), І. Фізер (2012), М. Ткачук (2014), Я. Поліщук (2013) та ін. Попри значну кількість розвідок, невирішеним залишається питання жанрової класифікації сучасних творів німецької та англійської прози, що й визначило мету нашого дослідження.

Основна частина. Кожен літературний жанр відрізняється від інших структурною та змістовною своєрідністю, а також ланцюжком своїх культурно-історичних традицій (Heidegger, 2017). Тому жанр для сучасного письменника – це одночасно опора на традицію та участь у формуванні її нових властивостей, у її розвитку. Для досягнення мети дослідження – субжанрової класифікації сучасних художніх творів німецької та англійської прози – необхідно прослідкувати процес становлення та розвитку жанрів та субжанрів, вивчити сучасні твори німецькомовних та англійськомовних авторів і визначити популярні сучасні літературні субжанри.

Матеріалом дослідження слугують анотації до книг, представлені на німецько- та англійськомовних інтернет-сайтах книгарень. Їх вивчення дає змогу охопити широкий спектр творів різних літературних жанрів, що робить результати розвідки максимально об'єктивними та дозволяє визначити потреби сучасних німецько- та англійськомовних читачів.

У статті, окрім загальнонаукових методів дослідження, що включають аналіз та синтез, застосовано метод компаративного аналізу жанрової специфіки німецької та англійської прози.

Результати та їх обговорення. Загальний поділ літератури на три основні потоки – епос, лірику, драму, – запропонований грецьким філософом Арістотелем ще в IV ст. до н.е., дає змогу зрозуміти деякі важливі її властивості. За дві тисячі років німецький філософ Гегель побачив в епосі об'єктивний початок творчості, у ліриці – суб'єктивний, а в драмі – їхнє поєднання (Huster, 2007: 47). Питання встановлення жанрової приналежності сучасних літературних творів потребує оновленої парадигми. У цьому контексті слід було

б розуміти під термінами «жанри» і «субжанри» різноманітні напрями літератури, типу пригодницького, історичного, реалістичного, сентиментального, детективного, фантастичного, фентезі тощо.

Доволі поширеним у сучасних німецькій та англійській літературах є змішання жанрів, яке ще називають «жанрова контамінація». При цьому, як правило, домінує один жанр. Тобто якщо це іронічний детектив, то це все ж таки детектив, хоч і написаний із гумором. Досить часто зустрічається фентезі-детектив – детектив в антуражі фентезі. Якщо детективна лінія просто «прикрашає» твір, надає йому гостроти, але головне в сюжеті – пригоди героя у фентезійному світі, то це – фентезі. Те саме можна сказати й про романтичне фентезі. У цьому субжанрі трапляються твори, які можна назвати любовним романом у світі ельфів і драконів, а є твори саме жанру фентезі з любовною лінією. Такий твір може мати й детективну лінію, однак при цьому він не стає детективом, а залишається фентезі. Історичний роман не перестає бути історичним, якщо в ньому є романтична та детективна лінії. У цьому випадку твір належить до одного, звичного для читачів жанру. Якщо кілька жанрів у творі відіграють рівнозначні ролі, то говорять про гібридний жанр, який може колись перетворитися на новий самостійний субжанр, наприклад, гумористичне фентезі. З одного боку, це – фентезі, а з іншого, – гумористичний твір. І гумор не просто прикрашає текст, а є формою створення сюжету, стосунків героїв, стилю. Якщо прибрати гумор, то твір «розпадеться».

Перетворення гібридного утворення на новий самостійний жанр – це поступовий процес. Таким чином, були закладені основи гумористичного фентезі Террі Пратчетом. Останніми роками спостерігається перетворення романтичного фентезі на новий субжанр. Хоча серед таких творів все ще домінують любовні романи або історичні детективи, серед них чимало цікавих, наприклад: «Голос нічного птаха» Роберта Маккаммона, «Горбань Лорда Кромвелля» Крістофера Джона Сенсома. Але це саме детективи в історичних декораціях, а не історичні романи, які претендують на новий жанр.

Змішання жанрів – це спроба письменника вирватися за встановлені жанрові рамки. Пошуки свого шляху в літературі нині часто призводять до появи творів, які зрозумілі тільки самим авторам. Серед читачів вони рідко мають попит. Письменникам слід шукати свій шлях на стику жанрів. Тут ще можна придумати щось своє, знайти оригінальні повороти, створити нетривіальних героїв, адже можливості Дрездена із серії міського фентезі Джима Батчера значно ширші, ніж приватного детектива з реалістичної прози. А якщо героїня закохалася в демона, то тут сюжет менш передбачуваний, ніж якби вона зустріла просто хлопця. Однак і змішання жанрів уже перестало допомагати письменникам завойовувати свою аудиторію, вільних ніш у літературі залишається дедалі менше, навіть сферу комп'ютерних ігор письменники вже опанували, розробивши субжанр LitRPG.

Таким чином, головними причинами жанрової контамінації є пошук свого шляху в літературі та залучення читацької аудиторії. Конкуренція серед авторів нині дуже велика. Але ж до одного твору можна привернути увагу і прихильників історичних романів, і шанувальників детективів, якщо написати її на стику цих жанрів. Отже, потенційна читацька аудиторія подвоюється. Ще одна причина – задоволення власного інтересу. Власне, ці причини пояснюють інтерес до жанрової контамінації в авторів. Слід зазначити, що змішання жанрів небезпечно насамперед для автора, особливо якщо це гібридний твір, який може не привабити, а відштовхнути читача, який, наприклад, хоче почитати детектив, а з'ясовується, що це любовний роман. Більшість читачів ставляться з підозрою до змішаних жанрів, якщо, звісно, це не звичні вже, наприклад, фентезі-детектив чи любовний роман в історичних декораціях. Видавці теж з обережністю ставляться до всього нового. Тому твір-мікс може не знайти своїх читачів.

Про те, що змішання жанрів може викликати незрозуміння в читачів, свідчать ті питання, які порушуються на німецько- та англійськомовних читацьких чатах. Наприклад, одна з користувачок німецькомовного сайту buechertreff.de, Крістіне, ставить такі запитання: “In letzter Zeit fallen mir vermehrt Genre-Bezeichnungen auf, die ich bislang nicht kannte, und wofür ich immer wieder versucht bin, zu googeln... Kennt Ihr auch solche Bezeichnungen, die sehr modern klingen, und wo ihr nicht sofort wisst, um was es geht? Mögt Ihr diese speziellen Genre-Bezeichnungen? Helfen sie wirklich, den Inhalt schneller, besser zu erfassen? Darf man heute nicht mehr einfach BELLETRISTIK sagen, oder schlicht, Krimi, Thriller, Liebesroman, oder Horror? Oder gibt es wirklich aktuell viele neue Entwicklungen auf dem Buchmarkt, die nach einer speziellen Bezeichnung zur besseren Unterscheidung verlangen?” – «Останнім часом я помічаю все більше назв жанрів, яких раніше не знала, і які завжди хочеться погуглити... А ви знаєте такі назви, які звучать дуже сучасно, і за якими не одразу розумієш, про що йдеться? Чи подобаються вам ці особливі жанрові назви? Чи справді вони допомагають вам швидше зрозуміти зміст? Сьогодні не можна просто сказати “BELLETRISTIK” або просто “Krimi”, “Thriller”, “Liebesroman” чи “Horror”? Чи справді на книжковому ринку з'явилося багато новинок, які потребують спеціального позначення для кращої диференціації?».

Проаналізувавши сайти, які займаються продажем літератури через Інтернет, доходимо висновку, що при описі жанрів, крім класичних, представлені такі, як Love & Landscape (L&L), Chick Lit, Young Adult та ін.

Досить новий субжанр Love & Landscape (L&L) з'явився завдяки тому, що історія кохання розгортається на історичному тлі. Зрештою, мається на увазі саме екзотичне тло, йдеться про емігрантські романи або загалом романи, в яких європейці живуть своїм життям в екзотичному для них місці. Можна зазначити, що субжанр Love & Landscape підпорядкований жанрам історичний роман або жіночий роман.

Young Adult – це не стільки жанрове позначення, скільки вікова констатація. Раніше існували лише дитячі книги, книги для дорослих і щось середнє між ними, але зараз субжанр young adult добре наповнений, тож утворився інший рівень. Деякі читачі відчувають, що вони вже занадто дорослі для звичайної молодіжної

літератури, але ще не готові звернутися до романів для дорослих. У деяких випадках межі між молодіжною літературою та YA є нечіткими, або ж ці терміни використовуються одночасно.

YA-Roman – це література одночасно як для молодих людей, так і для людей старшого віку, прикладом може слугувати твір «Іній» Анжеліки Лоріель (“Frostgras” von Angelika Lauriel). Його можна порівняти із субжанром “All AGE”, хоча цей термін може бути невдалим, оскільки не відповідає дитячій літературі.

Історичні романи, історичні кримінальні романи, L&L, історичне фентезі, вестерни, деякі романи про подорожі в часі, доісторичні романи, література про світову війну, романи-біографії та ін. також можуть бути класифіковані як субжанри історичних романів. Наукова фантастика охоплює, наприклад, стімпанк і кіберпанк (Steampunk und Cyberpunk), альтернативну історію і деякі романи про подорожі в часі, інопланетян. Водночас деякі наукові трилери можуть бути класифіковані як науково-фантастичні твори. Жіноча фантастика охоплює історичний LiRos, а також паранормальний роман (також романтика), військовий роман, L&L, «нормальний» роман тощо. А серед кримінальних романів останнім часом особливо виділяються скандинавські кримінальні романи; поряд з ними також можна згадати історичні кримінальні романи.

Художню літературу можливо диференціювати на наукову фантастику, фентезі, жіночу фантастику, трилери, кримінальні та історичні романи, а можна конкретизувати на L&L, ChickLit, High Fantasy та Urban Fantasy. І все ж більшість сучасних субжанрів теж колись були експериментами, деякі з них виявилися вдалими.

Під час аналізу літератури, представленої на німецько- та англійських сайтах книгарень, створено класифікацію найпопулярніших жанрів та субжанрів.

У центрі уваги **кримінального роману** знаходиться злочин, як правило, тяжкий. У зв'язку зі злочинним зазвичай виникає одна або кілька загадок: Хто це зробив? Як це сталося? Що за цим стоїть? І багато іншого. Зазвичай є персонаж – слідчий, який розкриває злочин. Часто слідчий є головним героєм. Як правило, його розслідування є зрозумілими – тобто, читаючи історію, ми хоча б частково дізнаємося, що саме з'ясує персонаж-слідчий і які висновки з цього робить. До субжанрів кримінального детективу належать:

Заміський детектив (Häkelkrimi, Rätselkrimi, Whodunit, Cosy Crime). Це класичний містичний трилер у стилі Агати Крісті. Інтрига виникає через загадку, хто, як і чому скоїв злочин. Це твори без ненормативної лексики й (здебільшого) без жорстоких сцен.

Жорсткий кримінальний роман (Hardboiled Krimi, hartgesottener Krimi) характеризується жорсткою мовою і жорстокими сценами.

Регіональний кримінальний роман (Regionalkrimi) – це роман, місце дії якого відбуваються у реальному місці (село, місто, острів або регіон), яке описане детально і зі знанням справи.

Пригодницький трилер (Reisekrimi) – подорож є невід'ємною частиною історії.

Поліцейський роман (Polizeiroman) – головні герої належать до поліції.

Гангстерський кримінальний роман (Gangsterkrimi) – головні герої належать до гангстерського середовища.

Агентський та шпигунський роман (Agenten- und Spionageroman) – події відбуваються в агентському або шпигунському середовищі.

Судово-медичний трилер (Gerichtsmedizinischer Krimi) – головну роль відіграють результати судово-медичної експертизи.

Детективна історія (Detektivgeschichte) – головні герої належать до детективного агентства.

Кривавий трилер (Splatterkrimi) – насильство детально описане і є невід'ємною частиною сюжету.

Кримінальний нуар (Krimi Noir) – головну роль відіграє психічна безодня. Навіть якщо злочин розкрито, «хепі-енду» не буває.

Трилер задоволення (Genusskrimi) – розкішна їжа (віскі, шоколад тощо) відіграє важливу роль.

Судовий трилер (Gerichtskrimi) – один з головних героїв перебуває на лаві підсудних або незабаром постане перед судом. Інший головний герой відповідає за захист чи обвинувачення або є членом суду присяжних.

Історичний кримінальний роман (Historischer Krimi) – дія кримінального роману відбувається в минулому. У ньому йдеться про реальні кримінальні справи (наприклад, про Джека Різника) або вигадані кримінальні справи.

Етнічний кримінальний роман (Ethno-Krimi) – один з головних героїв належить до етнічної групи, культура якої відіграє особливу роль у кримінальному романі.

Основний конфлікт у **трилері** полягає в небезпечних для життя подіях. Головний герой бореться з цими небезпечними для життя подіями й змушений поборюватися за своє життя. У багатьох трилерах під загрозою опиняється не лише головний герой, але й інші люди: сім'я головного героя або окремі люди, мешканці певної місцевості чи країни або навіть усе населення планети. Головний герой, сам або разом з іншими, намагається врятуватися від загрози або усунути її.

До субжанрів трилера належать:

Бойовик (Actionthriller) – обов'язковими компонентами є бійки та автомобільні погоні.

Трилер-катастрофа (Katastrophenthriller), також: екотрилер (Öko-Thriller) – небезпечні для життя події відбуваються на тлі катастрофи (природної або техногенної).

Політичний трилер (Politthriller) – політика є невід'ємною частиною сюжету.

Психологічний трилер (Psychothriller) – інтрига створюється розумними натяками, зачіпаються первісні страхи, а деякі речі залишаються на розсуд уяви читача.

Конспірологічний трилер (Verschwörungsthiller) – головний герой бореться проти змови.

Науковий трилер (Wissenschaftsthiller) – наука є невід’ємною частиною історії.

Шпигунський трилер (Spionagethiller) – події відбуваються в агентському або шпигунському середовищі.

Технотрилер (Technothiller) – технологія, описана в деталях, є невід’ємною частиною історії.

Головні герої **любовного роману** – двоє людей: один або обидва закохуються. Кохання пов’язане з труднощами й спричиняє страждання. Один з двох людей або обидва зазвичай намагаються побудувати стабільні стосунки або зв’язок. Закохані зустрічаються або контактують знову і знову. Сюжет такого роману захопливий та цікавий.

Субжанри любовного роману:

Еротичні романи (Erotische Romane) – сексуальність описується детально та відкрито.

Чік Літ (Chick Lit) – зневажливий термін для любовних історій, орієнтованих на молодих жінок віком від 20 до 35 років (з американської англійської: “Lit” – аббревіатура від «література», “Chick” – зневажливий термін для позначення молодих жінок).

Шейк-бітер (нім. Nackenbeißer / англ. neck-biter) – любовний роман, в якому романтизується сексуальне насильство.

Паранормальний роман (Paranormale Liebesromane) – один або обидва головні герої мають надприродні здібності. У той час як надприродні здібності/персонажі темного та магічного роману, як правило, походять з казок та легенд (тобто асоціюються з фентезі), ці історії здебільшого стосуються «сучасних» надприродних здібностей (часто поєднання фентезі та наукової фантастики).

Гей-романтика (Gay Romance) – про закоханих однієї статі.

Подорож у часі (Zeitreisen) – закохані живуть у різних епохах.

Любов і пейзаж (Love and Landscape / Lovescape / L&L) – історія кохання розгортається в особливо красивому ландшафті.

Надхненні романи (Inspirational Romances) – духовні або християнські мотиви відіграють важливу роль в історії кохання.

Регентський роман (Regency Romance) – історія кохання відбувається в аристократичних колах.

Романтичний детектив (Romantic Suspense) – на першому плані – історія кохання, а тло утворює кримінальна справа.

Романтичний трилер (Romantikthiller) – трилер із любовною історією.

У **науковій фантастиці** події відбуваються в майбутньому, світ змінився. Зміни стосуються хімічних та фізичних реалій нашого світу. Зазвичай технічні можливості гіперболізуються.

Субжанри наукової фантастики:

Апокаліпсис і постапокаліпсис (Apokalypse und Postapokalypse) – світ наближається до кінця або щойно був знищений.

Кіберпанк (Cyberpunk) – у цьому футуристичному світі головну роль відіграють високотехнологічні пристрої, комп’ютери, хакери та людиноподібні комп’ютери або гібриди комп’ютера і людини.

Утопія та антиутопія (Utopien & Dystopien) – опис вигаданого суспільства: оптимістично зображеного як утопія або песимістично зображеного як антиутопія.

Інопланетяни та інопланетне вторгнення (Aliens & Alien Invasion) – інопланетні істоти з іншого світу є головними героями. Інопланетне вторгнення: інопланетне суспільство з’являється у нашому світі, щоб винищити, замінити, поневолити, захопити або харчуватися людьми.

Штучний інтелект (Künstliche Intelligenz) – герої сюжету – (людиноподібна) істота, комп’ютер або програмне забезпечення зі штучно створеним інтелектом.

Перший контакт (First Contact) – люди та певний вид інопланетян зустрічаються вперше.

Жорстка наукова фантастика (Hard-Sci-Fi) – наука і технології описані дуже детально і відіграють важливу роль у сюжеті.

М’яка наукова фантастика (Soft-Sci-Fi / Sociological Sci-Fi) – акцент робиться на зображенні психологічних та/або соціологічних умов. Якщо технологія відіграє значну роль, вона не є основною темою. Історія розповідає про вплив технологічних змін на людей або соціальну групу.

Легка наукова фантастика (Light Sci-Fi / Funny Sci-Fi / Comic Sci-Fi / Comedy Sci-Fi) – оповідання насичені іронією та гротеском.

Стімпанк (Steampunk) – дія відбувається в минулому. Світ і технічні пристрої зображуються так, ніби це наукова фантастика. Вважається, що світ та технічні пристрої розвивалися інакше: вони здаються фантастичними та створені у стилі ретро, часто згадуються парові двигуни. Стімпанк відноситься до так званого ретрофутуризму: погляд на майбутнє є таким, яким воно могло бути в попередні часи.

Наукова фантастика близького майбутнього (Near-future Sci-Fi) змальовує найближче майбутнє, коли технології лише трохи змінилися і вже натякають на нашу реальність.

Подорож у часі (Zeitreisen) – персонажі переміщуються між різними часовими рівнями.

Отже, з одного боку може здатися, що таке розмаїття субжанрів відповідає найвибагливішим інтересам читацької аудиторії, а з іншого, воно може призвести до нерозуміння жанрової приналежності твору.

Висновки. Найпопулярнішими субжанрами німецько- та англійської літератури є контаміновані жанри або субжанри: історичний кримінальний роман, етнічний кримінальний роман, романтичний трилер, легка наукова фантастика, стімпанк тощо. Основною ознакою сучасних субжанрів є їхнє взаємопроникнення, що перешкоджає однозначному визначенню жанру.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у детальному вивченні специфіки субжанрів фентезі як найпопулярніших серед молоді.

Список використаних джерел:

1. Поліщук Я. Література XXI століття: прогностичний начерк. *Літературний процес: методологія, імена, тенденції: зб. наук. праць (філол. науки) / Київ. ун-т ім. Б.Грінченка: ред. колегія: Бондарева О. С., Єременко О. В., Буніятова І. Р. та ін. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. № 2. С. 67–70.*
2. Ткачук М. П. Українська література ХХ століття: монографія. Тернопіль: Медобори, 2014. 608 с.
3. Фізер І. Філософія літератури / за наук. ред. Володимира Моренця. Київ: НАУКМА; Аграр Медіа Груп, 2012. 217 с.
4. Філоненко С. О. Жанри та упередження: жанровий критерій в оцінках жанрів масової літератури. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/17137/45-Filonenko.pdf?sequence=1>.
5. Buechertreff.de. URL: <https://www.buechertreff.de/forum/thread/72958-moderne-genres/>.
6. Heidegger M. Building Dwelling Thinking. Poetry, Language, Thought; translated by Albert Hofstadter. URL: http://www.wwf.gr/images/pdfs/pe/katoikein/Filosofia_Building%20Dwelling%20Thinking.pdf.
7. Huster A. Going one's own way. The literary construction of the oddball in German literature (Jean Paul, Franz Grillparzer, Robert Walser): a dissertation in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy: Department of German. New York University, 2007. 344 p.

References:

1. Polishchuk, Ya. (2013). Literatura KhKhI stolittia: prohnostychnyi nacherk [Literature of the 21st century: a prognostic sketch]. *Literaturnyi protses: metodolohiia, imena, tendentsii: zb. nauk. prats (filol. nauky) / Kyiv. un-t im. B.Hrinchenka: red. kolehiia: Bondareva O. Ye., Yeremenko O. V., Buniatova I. R. ta in. Kyiv: Kyiv. un-t im. B. Hrinchenka, 2, pp. 67–70 [in Ukrainian].*
2. Tkachuk, M. P. (2014). *Ukrainska literatura KhKh stolittia: monohrafiia [Ukrainian literature of the 20th century: a monograph]. Ternopil: Medobory. 608 s. [in Ukrainian].*
3. Fizer, I. (2012). *Filosofia literaturey [Philosophy of literature] / za nauk. red. Volodymyra Morentsia. Kyiv: NaUKMA; Ahrar Media Hrup. 217 s. [in Ukrainian].*
4. Filonenko, S. O. (2020). Zhanry ta uperedzhennia: zhanrovyi kryterii v otsinkakh zhanriv masovoi literaturey [Genres and prejudices: genre criterion in evaluations of popular literature genres]. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/17137/45-Filonenko.pdf?sequence=1>. [in Ukrainian].
5. Buechertreff.de. (2023). URL: <https://www.buechertreff.de/forum/thread/72958-moderne-genres/>. [in German].
6. Heidegger, M. (2017). Building Dwelling Thinking. Poetry, Language, Thought; translated by Albert Hofstadter. URL: http://www.wwf.gr/images/pdfs/pe/katoikein/Filosofia_Building%20Dwelling%20Thinking.pdf. [in English].
7. Huster, A. (2007). Going one's own way. The literary construction of the oddball in German literature (Jean Paul, Franz Grillparzer, Robert Walser): a dissertation in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy: Department of German. New York University. 344 p. [in English].